

CERKVENI GLASNIK

ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu za naslednji mesec. - Posamezna številka 1— Din.

Ob spominu mrtvih.

O Bog, ki odpuščaš in človeško zve-
ličanje ljubiš: prosimo tvojo usmiljenost;
daj, da bodo naše družbe bratje, sorod-
niki in dobrotniki, kateri so se s tega
sveta ločili, na priprošnje blažene Marije
vedno Device in vseh tvojih svetnikov
prišli v družbo večne blaženosti. Po Kri-
stusu Gospodu našem. Amen.

Odpustek svetega leta.

Utrudljivo, a najlepše, je bilo pri letoš-
njem slovenskem rimskem romanju pridobi-
vanje svetoletnega odpustka. V procesijah smo
obiskovali, s svojima škofoma na čelu, po tri-
krat štiri glavne rimske cerkve in slovenska
molitev ter petje se je zgubljala v velikanskih
božjih hramih, v katere prihajajo vsak dan
nove množice različnih narodnosti. Pač pre-
sunjen je vsak, ko na teh svetih krajih
vzklika: „Verujem . . . v sveto katoliško Cer-
kev . . .“ Ker pa vsak ne more potovati v Rim
in tam opraviti predpisana dobra dela, je
sv. Oče določil izjeme za nekatere vrste oseb,
da morejo tudi doma prejeti odpustek. Do
2. aprila 1934 se morejo te ugodnosti po-
služiti v naši župniji:

1. Sestre kongregacij, četudi imajo samo
preproste obljube.

2. Bolniki in slabotni.

3. Vsi, ki so prekoračili 70. leto starosti.

4. Delavci, ki si z delom služijo vsak-
danji kruh in ne morejo delo pustiti za to-
liko časa, da bi opravili romanje.

Pogoji za prejem svetoletnega odpustka
so pa sledeči:

1. Spoved in sveto obhajilo.

2. Dvanajstkrat naj obiščejo Najsvetejše
in vsakokrat naj molijo šest Očenašev in
Zdravamarij ter Čast bodi.

3. Ob vsakem obisku naj pred podobo
Križanega, ako je to mogoče, molijo trikrat
apostolsko vero in dostavijo enkrat vzdih-

ljaj: „Molimo te, Kristus, in te hvalimo, ker
si s svojim križem svet odrešil.“

4. V čast žalostne Matere božje naj ob
vsakem obisku molijo sedem Zdravamarij in
pristavijo enkrat: „Sveta Mati, to te prosim,
rane Kristusa naj nosim, vtisni v moje jih
srce.“

Bolnikom in starim ljudem ter sploh
vsem tistim, kateri v resnici ne morejo v
cerkev, določijo pogoje za svetoletni odpu-
stek spovedniki.

Premnogi iz naše župnije torej lahko
dobijo svetoletni odpustek doma. Naj se te
milosti poslužijo!

Pogledi trpečih

Kdo ne spada med trpeče? Kar vsak.
— Bral sem lepa navodila, kam naj trpeči
upirajo svoj pogled. Naj to označim:

Prvi pogled: Poglej nazaj v preteklo
življenje! Bilo je pač precej lepih, veselih
dni, ki jih je naklonil Bog! „Če smo dobro
sprejeli iz roke božje, zakaj ne bi sprejeli
tudi hudega?“ Job 2. 10.

Drugi pogled: Poglej okoli sebe!
Ali jih ni mnogo, ki trpijo še več? Zlasti če
trpljenja ne znajo prenašati v luči svete vere.
Če imamo Jezusa v svojem srcu, imamo pa-
radiž! „Zakaj kakor je trpljenje Kristusovo
v nas obilno, tako je po Kristusu obilna
tudi naša tolažba.“ Sveti Pavel: 2. Kor. 1, 5,

Tretji pogled: Poglej pred sebe! Kri-
stusa vidiš na križu. Vprašaj ga če si upra-
vičen tarnati nad bolečino!

Četrti pogled: Poglej pod sebe!
Splošno si tako predstavljamo, da je pod
nami pekel in vica. Naši grehi nas morda
tja vodijo! Ali ni bolje, da trpimo že na
tam svetu?

Peti pogled: Poglej nad sebe! Ne-
besa so nad nami! Misel na plačilo in ča-
stljivost v nebesih nas mora v trpljenju
tolažiti in dvigati!

Podpirajte Vincencijevo konferenco!

Med socialisti in komunisti.

V Mehiki je bil 23. novembra 1927 umorjen jezuitski pater Mihael Avguštin Pro. Čudovito je bilo njegovo življenje. Bolan in v težavah preganjanja je pa ohranil pravo veselost. Gorečnost za Boga in neumrjoče duše je narekovala besede: „Pa kaj je moje življenje? Če ga izgubim za svoje brate, ali ga s tem ne rešim?“

Bil je iz rudarske družine in do trpinov je imel vedno veliko ljubezni. Kot novomašnik je leta 1926 dobil dovoljenje, da obišče svoje prijatelje delavce v rudnikih Charleroi (izgovori Šarleroa). Z njimi se je spustil na dno jame. Ko se je dvignil na svetlo, ni hotel oditi v pršno kopel, le da bi se lažje pomešal med rudarje, ki so se vračali domov.

V Belgiji potujejo delavci v posebnih vozovih in mnogi so socialisti. Ne da bi okleval, se je o. Pro postavil sredi med nje. Rudarji ga niso sprejeli kdo ve kako prijazno, zakaj presenečeni po navzočnosti duhovnika so vsi molčali.

Zdajci si je neki popotnik, ki je ravnokar jedel, hotel neljubega druga privoščiti, da bi ga oplasil.

„Gospod kaplan“, ga je vprašal, „pa veste, kam ste padli?“

„Kam pa?“

„Mi smo vendar socialisti!“

„Oh, potem pa je izvrstno!“ je odgovoril smehljaje o. Pro, „tudi jaz sem socialist!“

„Vi. Pa kako vendar?“

„Da, da...“, je dodal in se potrkal po čelu, „vedno me je mučila neka težava. Kadar bomo imeli v rokah ves denar bogatinov, kaj bomo storili, da ga ohranimo?“

Delavec ni vedel, kaj naj odgovori. Le da se izvleče iz zadrege, je opomnil:

„Med nami so tudi komunisti!“

„Komunisti? Oh, kako sem zadovoljen! Zakaj tudi jaz sem komunist. Glejte, ura je eno in Vi jeste. Prav, a tudi jaz sem lačen. Ne bi morda hoteli svoje jedi deliti z menoj?“

Delavec, presenečen po tolikem miru, je pogledal svoje tovariše in se je vpraševal, kaj naj stori...

Pogovor se je nadaljeval:

„Ali se ne bojite vstopiti v naš voz?“

„Bojim? Česa pa? Saj sem vedno obožen!“

Delavci so se spogledali, vedno bolj presenečeni po tem duhovniku nove vrste.

Tedaj je o. Pro potegnil iz žepa razpelo in ga pokazal:

„Glejte moje orožje“, je dejal, „s tem se ne bojim“.

In razložil jim je, kako Jezus Kristus ljubi delavce.

Pri prvi železniški postaji je eden izmed delavcev izstopil. Kupil je čokolado in jo je delil s patrom. Preden so se ločili, so mu vsi stisnili roko...

Viktor Kragl.

Peter Hicinger.

(Nadaljevanje).

Predno si hočemo Hicingerja ogledati kot vestnega in gorečega dukovnika, preglejmo njegovo pisateljstvo, vsaj je bil kot slovenski, pa tudi kot nemški pisatelj zelo plodovit. H. je največ zbiral zgodovinsko blago, najraje je pisal o slovenski, posebno o cerkveni zgodovini, pisal je arheološke, zemljepisne, krajopisne in etimološke članke, objavljaj tudi apologetične, cerkvenopravne, šolske in najrazličnejše gospodarske spise.

Kakor marsikateri pisatelj je tudi H. najprej poskušal biti pesnik, kar se mu sicer ni vedno popolnoma posrečilo. O H. kot pesniku pravi prof. Marn: „Gojil je pesništvo narodno in umetno, cerkveno in posvetno ter skladal n. pr. pesmi, ode himne, sonete; elegija, glosa, gazela, kancona, kantata se nahaja v njegovi poeziji; izpuščal je puščice ali sršene, koval napise, stikal pregovore, krožil dobrovoljke; popeval je v pravljicah in pripovedkah, legende in seljanke, balade in romance. Zložil je do 167 pesmi, nekaj izvirnih, nekaj pretolmačenih, nekaj popravljenih ali vravnanih. Pel je rad o presv. Trojici, o Jezusu, o sv. Rešnjem Telesu, o sv. Duhu; o Mariji, materi božji, je priobčil 27 spevov. Popeval je o Sloveniji, kje živi, o mirni njeni zmagi, o dobi Slovanski. Pošiljal je pesmice v časnike ob raznih prilikah, za posamezne stanove; ni ga bilo skoraj godovanja, da bi ga on proslavljal ne bil.“

H. je začel pesnikovati že kot dijak in je pesnikoval do smrti, čeprav v starejših letih bolj poredko. Podpisoval se je ali s psevdonimom Znojemski ali Podlipski ali s črkama P. H. ali pa s celim imenom Hicinger. Značilno je ime „Znojemski“, s katerim je poslovenil svoj priimek, pa obenem orisal z njim svoje lastno življenje, ker se je vse dni svojega življenja trudil in delal res v znoju, v potu svojega obraza! Podlipski pa se je imenoval po kraju Podlipa, kjer je služboval in kjer je največ pisateljval.

Pesmi je H. začel skladati po vzorih, ki

jih je črpal iz Kranjske Čebelice.* Največ je opeval naravo in zlasti lepa okolica rojstnega kraja mu je dajala mnogovrstne tvarine. Seveda je vzel za vsebino svojim pesmim — kakor tudi drugi trziški pesniki — razne trziške znamenitosti, n. pr. Dovžanov most; potoke, ki tečejo skozi Tržič. Že v Hicingerjevih mladostnih pesmih najdemo moralnih nauk, ki so namenjeni zlasti na posmrtno življenje.

S svojimi pesmicami se je H. oglašal skoro po vseh tedaj izhajajočih listih.

Tudi v Slomškovich „Drobtinica“ se je oglašal; v II. letniku l. 1847 najdemo ljubko pesmico:

Jezus ino dete.

Dete po poti gre, kam da pelja, ne ve; Jezus ga najde sam: Dete al' veš li kam? Hodi le za menoj!	Hodi le za menoj, pustil sem tron jaz svoj, Tebe da tudi bom peljal v nebeški dom, hodi le za menoj!
---	--

Hodi le za menoj, dober vodnik sem tvoj: Glej to je ozka pot, lahko zgubiš se kod; Hodi le za menoj.	Hodi le za menoj, dete in bratec tvoj, hotel sem jaz postat', lažje ti pot kazat, hodi le za menoj!
--	---

Hodi le za menoj, hodim jaz pred teboj. Da te v nesrečni kraj kdo ne zapelje kdaj, hodi le za menoj!	Hodi le za menoj, res sem prijatelj tvoj, Glej da skozi smrt in križ peljem te v paradiž, hodi le za menoj!
--	---

Hodi le za menoj, roko ti dam seboj, da ne spodtakneš se, trnje ne zbode te, hodi le za menoj!	Hodi le za menoj: Glej gor' je Oče moj. Kar zapovedal bo stor', kakor jaz, zvesto. Hodi le za menoj!
--	--

Ko so l. 1843 v Ljubljani začele izhajati „Novice“, so dobile v Hicingerju pridnega in zvestega sotrudnika. Pogumno kliče v svoji pesmi „Naprej“ naj človek s časom napreduje in sebi v prid naj obrača nove iznajdbe in zato naroča svojim rojakom v zadnji kitici:

„Le kar s časom se ne gane
vedno staro bod' pri nas:
Stara vera naj ostane
in poštenost vsaki čas!“

* Sotrudnik Kranjske Čebelice Hicinger ni bil. Njegov življenjepisec Jos. Benkovič (to sicer trdi, pisatelj slov. slojstva Ivan Grafenauer pa to trditve odločno pobija. Že v I. zvezku „Kranjske Čebelice“ res najdemo nekaj pesmic, podpisanih s črko H. in nekatere teh res opisujejo tudi trziške znamenitosti (n. pr. „Na posipu hudiga gradu“, „Pod slapam o povodnji“), pa ta pesnik H. ni Peter Hicinger, ampak Ignacij Holz-
apfel, ki je bil tudi Tržičan in je tudi rad opeval svoj rojstni kraj. — Benkoviča je morda do njegove trditve zapeljalo poročilo prof. Marna v XII. letniku „Jezičnika“ v stavku: „Po Čopu vnet za slovenščino je H. z drugimi zmožnimi pa narodnimi mladeniči rojil s Kranjsko Čebelico l. 1830 do 1833... in je začel različne svoje pesmice v prostih nalogah donášati učeniku Metelku.“

Pesnil je pod glasilko: „Vse za vero, dom in narodnost“. Cesar je svojemu narodu in domovi želel, je pokazal zlasti v pesmi „Slovenije zmaga“, v kateri vseh devet kitic končuje z željo: „Mirno zmago če Slovenja“. Kakor za svete Cerkve prostost, tako je H. gorel tudi za mirno zmago Slovenije in v duhu zvé „Slovansko dobo“, pri kateri končuje:

„Ako je nebes usoda
v to Slovine namenila,
naj modrost pogum naroda
k prav'mu koncu bi vodila!“

Za Slomškom je bil Hicinger prvi, ki je začel proslavljati domače svetnike in začel buditi spomin na slovanske zavetnike. Navdušen proslavlja za njihov god sv. Mohorja in Fortunata in kliče:

„Češčenje nju naj bolj in bolj se vnema,
da njuno varstvo vedno nas objema.“

Ravno takrat — l. 1846 — je začel Slomšek pod psevdonomom „Ljubomir“ proslavljati sv. Cirila in Metoda in koj za njim objavi tudi H. krasno, po notranji ceni in vnanji obliki vzorno pesem: „V spomin sv. Cirila in Metoda“ in jo končuje s prošnjo:

„Sveta moža! še prosita za rod, ki sta kdaj ga vodila,
v njem duh vere da bo vedno nezmagani ostali!“

Kakor se je H. trudil s svojimi pesmicami utrditi v svojem narodu ljubezen do Boga, do vere in do domovine, prav tako se je prizadeval pokazati nam pot do zemeljskega blagostanja. Prelepo je znal svetovati, kako lahko človek obogati in gotovo bi tudi dandanes ne bilo tako žalostno na svetu, ako bi ljudje poslušali in dejansko izpolnjevali njegov „Svêt obogateti“, ki so ga „Novice“ priobčile l. 1846:

„Trud, prizadevanje, ne leno posedanje; varčnost in hišvanje, ne pitje in pojevanje; delavno ravnanje, ne leno sprehanje; molitev pa čuvanje, ne kletev, šale, spanje; trpež in čakanje, ne kratkičas, igranje; moško obnašanje,	ne babje zdihovalje; trebljenje, kopanje, ne krčme obiskanje; pridno njiv oranje, ne lov in pa plesanje; krotko zadržanje, ne napačno bahanje; le delo vsakdanje ne pa loterijske sanje, modro sploh ravnanje te pelje v blagostanje!“ (Dalje prihodnjič.)
--	---

To in ono.

Zahvaljuje se g. č. kanonik Matej Škerbec, katerega imamo Tržičani še vedno v lepem spominu, ponovno za molitve ob času njegovega zdravljenja na univerzitetni kliniki na Dunaju. Dasiravno ni dosegel zaželjenega vida, je pa sedaj ves srečen in vesel, da po

posebnem dovoljenju iz Rima, more in sme slep opravljati najsvetejšo daritev sv. maše. Biva gospod še vedno v Olševku pri Pred-dvoru.

Za poplavljenca smo zbrali v cerkveno pušco 8. oktobra 2.450 Din. Ta denar je bil poslan škofijskemu ordinariatu v Ljubljani. Pobiralo se je pa tudi še na druge načine po Trziču, kar je popolnoma pravilno, da trpečim priskočijo na pomoč tudi tisti, katerim morda cerkvenik ni pozvonil s pušco.

Darovanje na žegnansko nedeljo je doseglo letos svoto Din 2.967.75. Župna cerkev ima mnogo potreb in je prav, da jo podpremo z letnim darovanjem in z darovi v pušce.

Oznanila za november.

1. Praznik vseh svetnikov. Ob šestih in desetih je sv. maša z dvema blagoslovoma in pred Najsvetejšim. Ob desetih je peta sv. maša. Popoldne ob dveh je sv. rožni venec, litanije vseh svetnikov, pridiga, pete večernice za umrle, odhod na pokopališče, kjer je pred kapelico libera za umrle in petje žalostink. Zvečer po ave Mariji so v župni cerkvi vsi trije deli sv. rožnega venca za umrle, nato pa poje cerkveni moški zbor pred vojnim spomenikom žalostinke in žalostinke igra tudi godba.

2. Spomin vernih duš. Sv. maše se prično že ob pol peti uri zjutraj. Ob šestih je orglana sv. maša s slovenskim petjem, okrog sedme ure se prično velike bilje, nato slovesna črna peta sv. maša z leviti za vse verne duše v vicah in končno obhod po pokopališču, kjer je pred kapelico libera za pokojne. Zvečer ob osmih je v župni cerkvi sv. rožni venec in litanije Matere božje.

Popolni odpustek za duše v vicah more dobiti od polodne 1. novembra do opolnoči na praznik vseh vernih duš vsak vsakokrat, kadar obišče kako cerkev ali napol javno kapelo. Pogoji: obisk cerkve, prejem sv. zakramentov in molitev šestih Očenašov in Zdravih Marij s Čast bodi v papežev namen. Kdor hodi vsak dan ali zelo pogosto k sv. obhajilu, temu ni treba za odpustke posebej k sv. spovedi. Odpustki se morejo nakloniti le dušam v vicah.

3. Prvi petek v mesecu z običajno pobožnostjo. Na predvečer 8 — 9 je skupna molitev svete ure v župni cerkvi. Združena bo s sv. rožnim vencom, ki se prav zato vrši šele ob osmi uri.

5. XXII. nedelja po Binkoštih in zahvalna nedelja. Službe božje v navadnem redu. Po šestih sv. maši, ki je pred Najsvetejšim, je zahvalna pesem za vse pridelke letošnjega leta. Ker je to tudi prva nedelja naj pristopijo moški v obilnem številu k sv. obhajilu.

12. XXIII. nedelja po Binkoštih. Službe božje v navadnem redu. Ta dan bo v Trziču vizitacija III. reda, ki jo opravi g. pater iz Brezij. Popoldne ob dveh bo imel p. vizitator pridigo.

19. XXIV. nedelja po Binkoštih. Službe božje v navadnem redu.

22. Ob desetih slovesna črna peta sv. maša z leviti in libero za pokojne duhovnike. Udeležijo se te sv. maše več gg. duhovnikov — gorenjskih rojakov, a vabljeni so tudi župljani, da se spomnijo dušnih pastirjev zlasti pri tej sv. maši.

26. XXV. in zadnja nedelja po Binkoštih. Vse kot vsako nedeljo

30. Sv. Andrej. Ob šestih je v župni cerkvi farna orglana sv. maša. Ob desetih je sv. maša v cerkvi sv. Andreja.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: shod in skupno sv. obhajilo 12., vesoljna odveza 1., 19., 21., 25.

Marijina družba za žene: shod 26., skupno sv. obhajilo 12.

Dekliška Marijina družba: shod 19., skupno sv. obhajilo 26., dekliški večeri po oznanilu v cerkvi.

Fantovska Marijina družba: shodi in sestanki po oznanilu.

Marijina vrtca: sestanki po oznanilu v cerkvi.

Mesečna šolska sv. spoved: meščanska šola 4., dečki osnovne šole 18., deklice osnovne šole 11. Vedno popoldne ob treh in drugo jutro po osmi sv. maši skupno sv. obhajilo.

Otroška nedelja: 19. ko je popoldne nagovor za otroke in petje otrok.

Župnijska kronika za september 1933.

Septembra v naši župniji rojenih: 5.

Septembra v naši župniji poročeni:

- 1. Peharc Anton,** delavec, Trzič, Kurnikova pot 2 in **Grl Ivana,** delavka, Trzič, Dekliški dom, poročena 24. septembra.
- 2. Vogelnik Jakob,** delavec, Trzič, Pred šolo 3 in **Bizjak Franciška,** delavka, Sveta Ana 11, poročena 30. s ptembra.

Septembra v naši župniji umrli:

- 1. Erlah Ivan,** posestnik in bivši čevljarski mojster, rojen 14. 8. 1875 v Kovorju, poročen 23. 10. 1899, umrl na Bistrici 52, dne 2. septembra.
- 2. Krč Franc,** sin delavca, rojen in umrl v Dolini 124, dne 3. septembra.
- 3. Frantar Franc,** mizarski pomočnik, rojen 3. 10. 1888 v Kovorju, umrl na Golniku v zdravilišču 9. septembra, pokopan v Trziču 11. septembra.
- 4. Narobe Marijana,** užitkarica - vdova, rojena v Križah 22. 8. 1858, umrla v Trziču, Spodnja Preska 3, dne 18. septembra.
- 5. Janc Marija,** samska zasebnica, rojena 10. 11. 1848 na Golniku, umrla v Trziču, Cerkevna ulica 10, dne 21. septembra.
- 6. Pintar Katarina,** žena delavca, rojena pri Sveti Ani 12. 4. 1880, umrla pri Sveti Ani 36, dne 23. septembra.

Septembarska poročila od drugod:

- 1. Mandelc Jožef,** delavec, Trzič, Ljubeljska cesta 10 in **Pretnar Franciška** iz Britofa pri Podbrezjah, sta bila poročena v Podbrezjah dne 3. septembra.

Za predstavnika in založnika: Anton Vovk, župnik v Trziču. Za urednika v Ljubljani: Dr. P. Gvido Rant, O. F. M. Za Zadržno tiskarno v Ljubljani: Srečko Magolič.